

Bjäre i vinterdräkt

Välkommen till
Nyhetsbrev nr 32-2017
från Kalle Eriksson och Bjäreförlaget
Nyåret 2017.

Vid årets slut.

återkommer ständigt: Va?! Har året redan gått? Vi konstaterar ofta, att för varje år har det gått allt fortare.

Dags för mig att säga tack

till dig som läsare. Tack för det gångna året. Själv har jag glatt mig över alla positiva kommentarerna, som kommit efter breven. Det är förstås dessa kommentarer, som har gett mig energi att fortsätta med utgivningen.

Under årets sista skälvande timmar

är det naturligt, att våra tankar går tillbaka till året, som nu snart är till ända. Vilka av årets händelser kommer att gå till historien? I vår lokala historia? I övriga världens historia? Vad kommer vi i framtiden att minnas av årets händelser?

Är det – för att ta exempel från ”den stora världen” - att USA har fått en president som är så ovanligt oberäknelig?. Eller är det kunskapen om gravitationsvågor, som blev resultatet av att två svarta hål kolliderade för miljarder år sedan och som visade, att gamle Albert (Einstein) hade alldeles rätt? Eller är det ”Me too-rörelsen” , som skakat om i maktstrukturer över hela världen? Fyll gärna på själv med händelser som du tror kommer att gå till historien.

En lärdom tycker jag mig ha fått efterhand: Det är ofta först efter åtskilliga år, som det står klart, vad som är stort och långsiktigt viktigt i ett års händelseflöde.

Glimtar ur vår egen historia

har varit vanliga i mina Nyhetsbrev. Nyhetsnotiser från olika skeden av vår historia. Alltifrån tiden när stenålderns bjärebor vandrade omkring på vår halvö och vidare fram genom årtusenden till våra dagar.

Om en sådan glimt - som vi nog kan påstå har gått till historien - handlar detta Nyhetsbrev. Händelsen ligger nära i tiden.

Jag tänker på en dramatisk händelse under 2:a världskriget. Något som gav oss en särskild närhet till det fasansfulla världskriget. Ett krig som ju utspelades utanför vårt lands gränser.

Då var katastrofen nära.

Besättningen på planet som störtade vid Båstad

Det är tisdagen den 29 augusti 1944. 2.a världskriget rasar.

På en militär flygbas i England förbereder sig besättningen på ett bombplan, som skall delta i den kommande nattens flygräd mot tyska städer. Åtta unga män, som alla hoppas kunna vara tillbaka i England när morgonen gryr. Samtidigt vet de, att inte alla i den stora flygarmadan som nu ger sig iväg, skall komma tillbaka.

I Bjäre går livet sin gilla gång

Vi i Sverige är fortfarande utanför kriget. Läget präglas av oro. Våra problem begränsas till ransoneringsbekymmer, mörklägningsbestyr, bensinbrist och viss matvarubrist. Vi längtar intensivt efter fred.

Livet här går sin gilla gång. I Ängelholm är det biopremiär: "Luften är vårt liv". På Olympiabiografen i Torekov spelas "Herre med portfölj." I Helsingborg förbereder man sig i idrottskretsar för det som beskrivs som "Giganternas kamp" - löparduellen på Olympia. Gunder Hägg mot Arne Andersson. Skall det bli ännu ett världsrekord? De politiska partierna förbereder sig för det stundande riksdagsvalet. Högers valfilm "Ett folk i arbete" visas i Åstorp. På Åselidbiografen i Förslöv visar Socialdemokraterna sin valfilm " Hans livs lopp".

I tidningen kan vi läsa om "2 par jitterbuggexperter, som skall framträda på Alphyddan".

På biografen Scala i Båstad visas "Den farliga skuggan". Florabiografen i M. Ljungby visar "Med Gunder Hägg i Amerika". I Östra Ljungby visas "När ungdomen vaknar."

På café Solbacken i Båstad förbereder man säsongsavslutning: "Kulörta lyktor, stearindoftande papperslyktor skall få anläggningen att likna en lysmaskidyll".

Båstadborna anar inte

att deras samhälle om några timmar skall illumineras på ett helt annat – och allvarligare – sätt

Vid elvatiden på kvällen kan bjäreborna höra det välbekanta dova mullret från många annalkande bombplan. I våg efter våg väller planen in över bl.a. Bjäre. Planen är på väg från sina baser i England till sina bombmål i Tyskland.

Lite senare får bjäreborna höra ett plan som är på väg i motsatt riktning. Det flyger in i riktning mot Båstad. Från söder!. Det hörs att det är något fel på motorerna. Det är det också. Två motorer är manöverodugliga.

Planet har träffats av luftvärnselden redan på väg mot Tyskland. Kanske under färden över Danmark? Det har inte kunnat fullfölja sitt uppdrag i Tyskland. Har beslutat vända för att försöka ta sig tillbaka till England. Det betyder att planet har hela sin last av bomber kvar !!! Så fattar planet eld. Kaptenen beordrar besättningen att hoppa. Han ser samtidigt de många ljusen från ett samhället framför och under sig, intill en strand. Han försöker manövrera planet bort från de många ljusen på marken. Han försöker ta planet ut över havet.

Planet störtar

på en höjd strax utanför tätbebyggelsen i Båstad. I närheten av Nyled. De som bor alldeles intill får en dramatisk upplevelse av kriget. Explosionen av alla bomberna i lasten blir förstås våldsamt!!!

Även nere i samhället märks åtskillig förödelse. På Hallandsåsens Driverier har samtliga rutor på växthusen slagits i spillror. Många skyltfönster i affärerna i Båstad har också förstörts. I efterhand fanns det anledning att fundera över vad som hänt om planet, som kom från söder, hade haft lite högre höjd och därmed undvikit att toucha höjderna vid Nyled. Då kunde det ha störtat mitt i Båstad...!!

Under natten

får flera hem på bjärehalvön besök. Det är flygarna som hoppat i fallskärm.

Hemvärnet har under natten försökt samla ihop flygarna i "Nyledsplanet". En besättningsman rapporteras saknad. Det visar sig senare, att han hamnat på Hallands Väderö. Han trodde då, att han befann sig i det tyskockuperade Danmark. Därför hade han hållit sig gömd i tre dygn..

Efter det bestämde han sig för att ge sig på försöket att ta sig över till fastlandet. Han lyckades få tag i en liten båt. På vägen in mot land kapsejsade båten. Flygaren fick simma. Strömmen förde honom söderut. Han landade inte som tänkt vid Torekov. I stället blev det kusten vid Ängelsbäcksstrand.

Väl i land, blev han - svårt medtagen - omhändertagen av fiskaren Karl Nilsson och sedermera av hemvärnschefen Lundvall i Förslöv. Lundvall kunde notera, att mannen hette Mac Carr, kom från Canada och var 21 år. Allt detta enligt en artikel i Laholms Tidning ett par dagar senare.

Fler plan störtar denna natt

i våra trakter. Ett plan störtar i havet utanför Vejbystrand. Boende på höjderna vid såväl Grevie som Förslöv rapporterar att de sett planet störta.

Totalt är det sju lancasterbombare som störtar i Sverige den här natten. 26 besättningsmän omkommer. 29 har överlevt.

I efterhand kunde man i England summera beträffande nattens operation:

Av de 592 bombplan som deltog i operationen denna natt, var det 41 som inte återvände. Det var en natt av djup sorg i de hem där flygarna inte återvände. En natt av sorg var det förstås i högsta grad i de tyska städer, där bombarna fallit och många människor omkommit. Nu längtade alla efter fred. Som det uttrycktes i den sång, som den engelska sångerskan Vera Lynn ofta framförde *"When the lights go on again – all over the world..."*
Visst längtade vi då alla intensivt efter den dagen *"då ljusen tänds igen – över hela världen..."*

Händelsen blev ett radioprogram

Den händelse som jag har beskrivit här, kom jag senare att ägna mig åt mera i detalj. Mitt arbete med dokumentation ledde till ett ljudprogram som - faktiskt – Sveriges Radio tog sig an ... och sände i vår lokalradio - Radio Kristianstad!!

Jag gav programmet titeln *"Vi kommer tillbaka, om oss vingarna bär"*

I programmet berättade jag om det dramatiska händelseförloppet. Följde flygarna från starten i England till händelserna över bjärehalvön. Allt "inramades" av den tidens musik. Bl.a. Vera Lynn med sin "When the lights go on again".

En annan ofta spelad melodi under kriget var förstås "Min soldat" med Ulla Billqvist. Även den fick komma med i mitt radioprogram, liksom Glenn Miller med sin stora orkester.

Min boklåda

Öppnar jag således nu för sista gången i år.

Boktitel	Ord. Pris	Rea-på-rea-pris
Så blev Båstad tennis	225	60
Bilder av ett sekel i Bjäre	330	70 *
Vår bjärehistoria i bild	350	70 **
Bjärebor berättar om Bjäre	Slutsåld	
Strövtåg i Bjäres historia	330	70
På räls över hallandsås under 130 år	Slutsåld	
NÄRA HAVET trivs jag bäst	330	Ny

- Enstaka ex. som återkommit från säljställen.

** **Nyårsspecial.** "Vår bjärehistoria i bild". Bok med 336 sidor sprängfyllda med bilder.

Några exempel på kapitelrubriker:

- När 1900-talet var ungt, * Från lanthandel till stormarknad
- Vårt Bjäre har totalt förändrats * Från badvagn till spa.
- Mekaniseringen inom jordbruket. * Kommuner i förändring
- Skolan omdanas. * Skolan omdanas.
- Familj och släkt. Fritid och fest. * Barnens århundrade.
- I skuggan av två världskrig. * Bilen blev en kär ägodel

Alla mina böcker finns att köpa i bokhandel i Båstad, Laholm och Ängelholm samt på vissa säljställen på bjärehalvön.

Böcker kan också beställas direkt från Bjäreförlaget. Beställ via mejl till kalle@bjarenet.com
V.g. ange om du hämtar boken eller önskar få den skickad med posten.

Vad väntar under 2018?

Så är det dags att ta sig an 2018. Vad kommer detta nya år att bära med sig?? För världen? För oss? Nu är nyårslöftenas tid. Dock inte för mig. Det är länge sedan jag slutade med den grenen.

Min lilla nyårsundring är,

om jag skall fortsätta att ge ut mina Nyhetsbrev. För ett år sedan hade jag bestämt mig: nu är det slut..... Så kom alla snälla mejl från läsare..... Så föll jag och det blev ännu ett år.... Nu är det dags igen att fundera....

Det har fortsatt att komma snälla mejl under året. Tack!

Dessutom har det tillkommit många nya läsare. Personer, som hört vänner och bekanta berätta om Nyhetsbrevet och som nu bett att på komma med på listan. Det har efterhand blivit många. Som jag nämnde inledningsvis har min dator tyckt, att det blivit lite **för** många.....

Nu ca 1300..!! Alla brevläsare har en sak gemensamt: Bjäre. Antingen är de boende – helårs- eller delårs- - i Bjäre eller har förfäder med sina rötter här.

Om jag känner mig osäker beträffande fortsatt utgivning, känner jag mig helt säker om att tillönska dig som läsare ett

Gott Nytt År.

Kalle

Kalle Eriksson
Bjäreförlaget
Hallavaravägen 102
269 91 Båstad
kalle@bjarenet.com
Tel. 0431-365332